

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Martinem Láníčkem v právní věci

žalobce: **T. H. N.**

státní příslušnost Vietnamská socialistická republika

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**

sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-100/LE-VL17-HA15-2021 ze dne 6. října 2021, ve věci mezinárodní ochrany

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje

Odůvodnění

1. Žalobce podal dne 28. 8. 2021 v České republice žádost o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný rozhodnutím identifikovaným v záhlaví tohoto rozsudku (dále též „napadené rozhodnutí“) rozhodl, že se mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona číslo 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o azylu“), žalobci neuděluje.
2. V odůvodnění rozhodnutí žalovaný uvedl, že tvrzeným důvodem žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany je legalizace jeho pobytu na území České republiky a jeho ekonomická situace. V České republice chce pracovat, aby splatil své dluhy ve Vietnamu, návrat do vlasti odmítá, neboť se obává jednání svých věřitelů. Podle žalovaného žalobce neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byl azylově relevantně pronásledován, nebyly zjištěny ani důvody pro udělení azylu podle § 12 písm. b) či doplňkové ochrany. Žalovaný dále v odůvodnění napadeného rozhodnutí odkázal na zprávu britského Ministerstva vnitra, podle které Ministerstvo veřejné bezpečnosti definuje nezákonné půjčování peněz jako úvěr načerno a vláda nařídila tomuto ministerstvu, aby vzhledem k závažnosti tuto a související trestnou činnost potlačovalo s tím, že Sbor Národní kriminální policie v roce 2018 odhalil 3810 podniků, které se úvěrem načerno zabývaly a ve stejném období se policejní útvary a místní orgány zabývaly více než 600 případy souvisejícími s tímto typem úvěru a ve vyjmenovaných lokalitách (Nghe An, Hanoj, Thanh Hoa, Ho Či Minovo město, Nam Dinh, Hai Duong a Hung Yet) byly v boji proti tomuto druhu trestné činnosti obzvláště úspěšné. Z uvedených informací tak podle žalovaného vyplývá, že občané Vietnamu mají nesporně možnost obrátit se v případě poškození trestnou činností či porušování práva a svobod na příslušné státní orgány a domoci se ochrany své osoby a svých práv. Mezinárodní ochrana přitom může být žadateli poskytnuta teprve v případě, kdy mu byla odeprána ochrana země jeho státní příslušnosti nebo tato ochrana nebyla poskytnuta v odpovídající míře. K takovému závěru je však nutné, aby žadatel využil všech zákonných prostředků, které právní řád jeho vlasti k ochraně práv a svobod jednotlivce poskytuje. Žalobce se však na příslušné orgány domovské země s žádostí o pomoc ve své situaci neobrátil.
3. Dne 8. 11. 2021 podal žalobce proti shora uvedenému rozhodnutí žalovaného u Krajského soudu v Ostravě (dále též „krajský soud“) včasnou žalobu. V žalobě namítl porušení řady ustanovení zákona číslo 500/2004 Sb., správního řádu (§ 2 odst. 1, § 3, § 50 odst. 2, 3 a 4, § 52 a § 68 odst. 3), zákona o azylu [§ 12, § 14, 14a a § 23c)] a článku 4 Listiny základních práv a svobod. Žalovanému vytýkal, že neshromáždil dostatek aktuálních a relevantních podkladů pro vydání rozhodnutí, v důsledku čehož nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti a nedostatečně vyhodnotil žalobcem sdělená tvrzení v kontextu dostupnosti možné a účinné obrany před tvrzeným jednáním v zemi původu žalobce. Ze zpráv o zemi původu dále žalovaný podle žalobce selektivně vybíral pouze ty části, které odpovídají jeho rozhodnutí ochranu neudělit. Žalobce rovněž poukázal na

některé rozpory v odůvodnění napadeného rozhodnutí, zejména pokud jde o ochranu dlužníků před jejich věřiteli. Žalobce zdůraznil, že ve vztahu k udělení doplňkové ochrany mohou být relevantní také obavy z jednání soukromých osob, které mu vyhrožovaly odplatou, pokud nevrátí zapůjčené prostředky. Bylo tak povinností žalovaného tato tvrzení zohlednit a posoudit, zda žalobci v zemi původu byla dostupná ochrana před takovým jednáním, což žalovaný neudělal, neboť si obstaral zastaralé a nedostatečné informace, které ve svém odůvodnění nepodrobil komparaci s žalobcem tvrzeným stavem. Žalovaný podle žalobce pouze převzal rétoriku policejních a státních složek o samochvále v boji proti organizovanému zločinu, aniž by ji podrobil reflexi vzhledem ke zdrojům, ze kterých pochází, když samotné oficiální výstupy Vietnamu nelze brát bez výhrad za pravdivé, což ostatně vyplývá i z dalších zpráv o zemi. Zjištěné údaje o úspěchu v potírání organizovaného zločinu pak nijak nevypovídají o možnosti domoci se dostupné ochrany, když v nich chybějí údaje o celkovém rozšíření těchto negativních jevů a nelze tak odhadnout jakoukoliv procentuální úspěšnost a tedy ani možnost domoci se ochrany prostřednictvím policie. Žalovanému dále vytkl, že nekonfrontoval zjištění o úspěších v boji proti „úvěru na černo“ v uvedených regionech s bydlištěm žalobce. Podle žalobce shromážděné podklady nedokazují, že vnitrostátní orgány jsou ochotny a schopny poskytovat účinnou ochranu proti pronásledování nebo vážné újmě a žalovaný na tato zjištění rezignoval. Žalobce s odkazem na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 4 Azs 146/2006 (jehož část v žalobě citoval) zdůraznil, že ukáže-li se, že systém poskytování ochrany před kriminálním jednáním v zemi jeví určité nedostatky v zajištění ochrany objektem sexuálního násilí, měl by se žalovaný zabývat tím, zda bylo po žadateli rozumné požadovat, aby ochranu tohoto systému nějakým způsobem vyhledal dříve, než se rozhodl z vlasti uprchnout.

4. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby a odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí.
5. Ze správního spisu krajský soud zjistil, že žalobce podal dne 28. 8. 2021 v České republice žádost o udělení mezinárodní ochrany. Stalo se tak poté, kdy byl rozhodnutím policejního orgánu ze dne 25. 8. 2021 zajištěn za účelem správního vyhoštění. Žalobce poskytl dne 8. 9. 2021 ke své žádosti prvotní informace (vyplněním příslušného formuláře) a uvedl mimo jiné, že nikdy nebyl členem politické strany, ani nebyl politicky aktivní, z Vietnamu odjel lodí do Maďarska asi v září 2020, z Maďarska se chtěl dostat stopem do Německa, ale byl zadržen blízko u hranice mezi Českou republikou a Německem. Mezi důvody žádosti označil ekonomickou situaci s tím, že ve Vietnamu chová krevety a nebyla úroda, takže zkrachoval, má tam dluhy a nemá je z čeho splácet. Téhož dne proběhl se žalobcem pohovor, při kterém žalobce zopakoval krach svého podnikání ve Vietnamu a dodal, že peníze si nepůjčil od banky, ale na černém trhu, proto dostal strach, rozhodl se opustit rodné město a chce hledat práci někde jinde. Má strach z té černé organizace, které dluží peníze, několikrát byli u něj doma a požadovali, aby splatil dluh, situace byla napjatá, vyhrožovali mu, proto odjel ze svého rodného města. Na policii to neoznámil, protože měl strach, že kdyby to policie nevyšetřila do konce, mělo byt o špatný vliv na jeho rodinu. Chtěl by zde legalizovat pobyt, hledat práci a splatit dluh. Součástí spisové dokumentace jsou informace odboru azylové a migrační politiky (OAMP) žalovaného - „Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv“ ze dne 22. 4. 2021, dále „Zpráva britského Ministerstva vnitra ze zjišťovací mise ve Vietnamu“ (překlad vybraných částí pod hlavičkou OAMP) ze dne 9. 9. 2019 (uskutečněného v období

od 23. 2. do 1. 3. 2019) a zpráva Mezinárodní organizace pro migraci (Vietnam) - Přehled údajů o zemi za rok 2020 (překlad vybraných částí pod hlavičkou OAMP). Žalobci byla dána dne 5. 10. 2021 možnost seznámit se s podklady pro rozhodnutí. Poté rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím shora uvedeným způsobem.

6. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů podle § 75 odst. 2 zákona číslo 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). O žalobě rozhodl krajský soud bez nařízení jednání v souladu s § 51 s. ř. s.
7. Předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí žalovaného správního orgánu, kterým nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana.
8. Podle § 28 odst. 1 zákona o azylu, *mezinárodní ochrana se udělí ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně.*
9. Žalobce ve správním řízení netvrdil obavu z pronásledování ze strany státu, jeho orgánů nebo jiných veřejných subjektů. Svou žádost o udělení mezinárodní ochrany odůvodnil ekonomickými problémy (neúspěšné podnikání ve Vietnamu a dluhy), které spojil s obavami z jednání jeho věřitelů.
10. Krajský soud úvodem zdůrazňuje, že žalovaný podle zjištění ze správního spisu shromáždil dostatek aktuálních podkladů o situaci ve Vietnamu, přičemž se nejednalo pouze o informace odboru žalovaného (OAMP), ale např. také o přeložené části zprávy britského ministerstva vnitra. Námitky spojené s nedostatečnými podklady pro rozhodnutí nebo selektivním výběrem informací tak nemají oporu ve spise ani napadeném rozhodnutí.
11. K samotným azylovým důvodům pak lze uvést, že v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu nejsou ekonomické důvody samy o sobě azylově relevantní (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2003 č. j. 4 Azs 31/2003-64, ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003-65, či ze dne 27. 8. 2003 č. j. 5 Azs 3/2003-54) a nezakládají ani skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu, tedy ani nárok na udělení doplňkové ochrany. To platí obdobně pro obavy ze strany soukromých osob (nestátních subjektů) ve státě původu spočívající např. ve vyhrožování či vydírání, které rovněž nelze bez dalšího považovat za důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany. Azylově relevantní důvody by mohla zakládat hrozba skutečného nebezpečí protiprávního jednání ze strany (nestátních) věřitelů pouze tehdy, pokud by státní orgány nebyly schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit žadateli ochranu před takovým hrožícím nebezpečím. Platí přitom, že žadatel by se měl o ochranu před nestátními subjekty u státních orgánů pokusit a pouhá subjektivní nedůvěra vůči vnitrostátním orgánům zpravidla neodůvodňuje rezignaci na využití ochrany státu (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2013, č. j. 5 Azs 11/2012-23). Výjimkou jsou situace, kdy již informace o zemi původu ukazují opodstatněnost této nedůvěry. Pak vskutku nelze po žadateli o mezinárodní ochranu požadovat, aby vyčerpал prostředky vnitrostátní ochrany (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008 č. j. 5 Azs 66/2008-70, publ. pod č. 1749/2009 Sb. NSS).

12. Žalovaný se v odůvodnění napadeného rozhodnutí možností ochrany žalobce u státních orgánů ve Vietnamu zabýval (na straně 4), a to sice stručně, nicméně žalobce svým azylovým příběhem nezavdal důvod k podrobnějšímu zkoumání této problematiky. Žalobce při pohovoru (za přítomnosti tlumočníka) zmínil obavy z jednání jeho věřitelů, kteří jej opakovaně vyhledávali doma a vyhrožovali mu. Na dotaz, zda vyhrožování oznámil na policii, žalobce odpověděl, že to na policii neoznámil, protože měl strach, že kdyby to policie nevyřešila do konce, mělo by to špatný vliv na jeho rodinu. Neuvedl však nic konkrétního, z čeho by bylo možno usuzovat, že mu nebo jeho rodině není místní policie (či jiný státní orgán) schopna či ochotna poskytnout pomoc a ochranu, proto žalovaný nepochybil, pokud se omezil na zjištění ze shromážděných informací. Z těchto informací (konkrétně ze zprávy britského Ministerstva vnitra) přitom vyplývá, že s půjčováním peněz jsou ve Vietnamu vsutku spojeny problémy, a to zejména pokud jde o nezákonné půjčování s úrokovou sazbou překračující sazbu zákonnou (tzv. „úvěr načerno“) a nezákonné praktiky věřitelů při vymáhání dluhů. Z této zprávy se však rovněž podává, že vietnamská vláda má snahu tyto problémy řešit (viz zejména bod 6. 3. 1., podle kterého vláda nařídila Ministerstvu veřejné bezpečnosti, aby úvěr načerno a související trestné činy potlačovalo a bod 6. 3. 3. obsahující některé statistické údaje ohledně odhalování podniků poskytujících „úvěr načerno“). Z podkladů založených ve spise naopak nevyplývá, že by se Vietnam (i přes řadu problémů) měl řadit mezi státy, kde je policii či další příslušné orgány třeba považovat a priori za zcela nefunkční nebo že by zde existoval jiný systémový problém, pro který by bylo možno pro účely řízení o udělení mezinárodní ochrany akceptovat, že se žalobce na orgány státu ani neobrátil. Za této situace břemeno tvrzení ohledně nedostupnosti (resp. nedostatečnosti) ochrany v zemi původu leželo na žalobci. Žalobce však nic konkrétního v této souvislosti nezmínil, vyjma námitek spojených se zastaralostí, nevěrohodností a nedostatečností shromážděných zpráv o Vietnamu (aniž by odkázal na jiné konkrétní relevantní informace o zemi původu) a pouze poukázal na to, že dlužníci mají strach z odplaty věřitelů. Je pravdou, že obavy z jednání věřitelů jsou v předmětné zprávě britského Ministerstva vnitra uváděny jako důvod pro neochotu občanů spolupracovat s policií a předávat důkazy (bod 6. 4. 1.), ale jak již bylo řečeno výše, tak pouhou nedůvěrou občana ve státní instituce nelze bez dalšího podřadit mezi důvody pro udělení azylu. K tomu by musely přistoupit již zmíněné objektivní skutečnosti svědčící o neochotě či neschopnosti těchto orgánů, což v řízení zjištěno nebylo. Námitky žalobce týkající se obav z jeho věřitelů proto nejsou způsobilé zpochybnit závěry žalovaného uvedené v napadeném rozhodnutí.
13. Také ostatní námitky žalobce nejsou důvodné. Žalobce se ve zbytku vesměs omezil na citaci zákonných ustanovení správního řádu a zákona o azylu, které měl žalovaný porušit, aniž by nad rámec shora uvedených námitek konkrétně vysvětlil, jak se porušení toho kterého zákonného ustanovení mělo projevit v jeho poměrech. Proto se také krajský soud nad rámec shora uvedeného omezuje na konstatování, že podle jeho přesvědčení byla žalobci ve správním řízení poskytnuta veškerá procesní práva, žalovaný zjistil skutkový stav v dostatečném rozsahu potřebném pro rozhodnutí a své rozhodnutí řádně odůvodnil (v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu), včetně toho, proč žalobce podmínky pro udělení jednotlivých forem mezinárodní ochrany nesplňuje.

[Zadejte text.]

14. Krajský soud uzavírá, že žalobní body jsou nedůvodné, a protože nezjistil ani žádnou vadu řízení s negativním vlivem na zákonnost napadeného rozhodnutí, k níž by byl povinen přihlédnout i bez námítky, žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
15. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. krajský soud žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení, protože žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému podle obsahu spisu nad rámec jeho běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je **možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu.

Ostrava 9. března 2022

JUDr. Martin Láníček
samosoudce